ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Ἀριθ. φύλλου 22
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦ. 5-38
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΠΕΝΤΕ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΣΑΠΦΟΥΣ 18

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
29
ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ
1944

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ !

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΕΣΒΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ.

Καλήτερα νὰ πεθαίνει κανεὶς ὀρθιος, παρὰ νὰ ζεῖ γονατιστός.

Ντολορὲς Ἰμπαρούρι
(Παστονάρα)

ΗΡΩΪΚΗ ΕΝΟΠΛΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΛΕΣΒΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛ. ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

ΠΕΝΤΕ ΜΕΡΕΣ ΠΑΛΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΙΜΗ

ΕΝΟΠΛΕΣ ΚΑΘΟΔΕΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΑ

Ο ΛΑΟΣ ΑΠΩΘΕΙ ΑΠΟΒΑΤΙΚΑ ΠΛΟΙΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΤΑΙΩΝΕΙ ΑΠΟΒΑΣΕΙΣ ΙΝΔΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΝΗ ΤΟΥ Ο ΛΑΟΣ ΝΙΚΗΣΕ

Ὁ Λεσβιακὸς Λαὸς διαιστάνθηκε ἀμέσως τὸν κίνδυνο ἀπ' τὰ ἀποικιακὰ βρεττανικὰ στρατεύματα ποὺ ἔφερνε ὁ κ. Τορνμπουλ. Γιατὶ τὸ σύσσωμος κατέβηκε στὸν ἀγῶνα μὲ ἀλύγιστη ἀποφασιστικότητα κι' ἐπιμονὴ καὶ νίκησε. Ὁλόκληρη ἡ Λέσβος πέντε μέρες ἦταν ἐπὶ ποδὸς πολέμου. Ὅλοι δονοῦνταν ἀπὸ ἕνα συναρπαστικὸ πατριωτικὸ παλμό. Ὅλοι εἶχαν παρμένη τὴν ἀπόφαση νὰ πεθάνουν στὰ μουράγια παρὰ νὰ ἀφήσουν τοὺς ἰνδοὺς νὰ πατήσουν τὸ πόδι τους στὸ νησί τους. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Μυτιλήνης ἦταν ἀνταριασμένη καὶ πολεμικὲς ἰαχὲς ἀκούονται μέρα καὶ νύχτα. Οὔτε οἱ κάνες τῶν πυροβόλων τῶν πολεμικῶν, οὔτε ὁ μανιασμένος βορᾶς λύγισε τὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ λαοῦ στὸν ἀγῶνα καὶ τὴ θέλησή του γιὰ τὴ νίκη. Μαζικὲς φρουρὲς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν περιπολοῦσαν ἄγρυπνα ὅλη τὴ νύχτα στὸ βορᾶ καὶ τὸ κρύο ἀ' ὅλη τὴν ἔχταση τῆς προκυμαίας. Πέντε μέρες διάρκεσε ὁ ἑνοπλος παλλαϊκὸς συναγερμός. Πέντε μέρες συνεχίστηκε ἡ ἡρωϊκὴ πάλη τοῦ Λεσβιακοῦ Λαοῦ γιὰ τὴ Λευτεριὰ καὶ τὴν ἀνεξαρτησία της χώρας, γιὰ τὴν ἐθνικὴ τιμὴ καὶ ἀξιοπρέπεια, ἐνάντια στὴ ξενικὴ κατοχὴ καὶ τελικὰ ὁ λαὸς μάταιωσε τὴν ἀπόφαση τῶν ἰνδικῶν στρατευμάτων.

Ὁ κ. Τορνμπουλ στὸ ἔγγραφό του πρὸς τὸ ΕΑΜ Λέσβου μιλᾶει γιὰ «προστασία τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν». Ἄλλα ποιανοῦ ἡ ἐλευθερία, ἡ ζωὴ καὶ ἡ περιουσία κινδύνευσε. Οὐδέποτε ἡ Λέσβος γνώρισε περισσότερη ἀσφάλεια καὶ πραγματικὴ λευθερία, λευτεριὰ ποὺ ξεπερνᾶ τὰ ὅρια καὶ αὐτῆς τῆς μεγαλοψυχίας. Μὲ ὁ Λεσβιακὸς Λαὸς χαίρει καλὰ γιὰ ποιοὺς «πολίτες» ἐνδιαφέρεται ὁ κ. Τορνμπουλ. Ἐνδιαφέρεται γιὰ τοὺς γκεσταπίτες, καὶ μαυραγορίτες, γιὰ τοὺς ἐθνοπροδότες ποὺ συνεργάστηκαν μὲ τοὺς γερμανοὺς στὴν οἰκονομικὴ ἀπογυμνωση τοῦ πλούσιου νησιοῦ μας. Ὁ κ. Τορμπουλ ἔρχονταν νὰ προστατέψει μὲ τοὺς ἰνδοὺς τοὺς ἐχόρους τοῦ λαοῦ. Ἔρχονταν νὰ ἐνσαρρύνει καὶ νὰ ἐξοπλίσει τὴ μαύρη ἀντίδραση, τοὺς λίγους πεμπτομφαλαγγίτες καὶ ὑπολόγους. Ἔρχονταν νὰ καταλύσει τὶς λαϊκὲς ἐλευθερίες, νὰ ἀναστατώσει. τὸ νησί, νὰ τὸ ματοκυλίσει, νὰ κάνει τὰ ἴδια ἀπαράλαχτα ποὺ ἔκανε μὲ τοὺς ἱερολοχίτες στὴ Σάμο. Ὁ κ. Τορνμπουλ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ ἐνδιαφέρθηκε μόλις ἐφτασε στὰ γαλανὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου, ὅταν ἔστειλε τὸ περίφημο ἐκεῖνο τηλεγράφημα γιὰ νὰ σώσει τοὺς μουσολίνι τῆς Λέσβου καὶ τῆς Χίου ἀπ' τὴ λαϊκὴ Δικαιοσύνη, κι' ὅταν κατόπιν ἐπενέβηκε ἐνεργὰ γιὰ τὴν ἀπόλυση ἐθνοπροδοτῶν καὶ συνεργατῶν τῶν γερμανῶν. Τὸ παραμυσὶ τῆς ἐκπαίδευσης τῶν ἰνδῶν στὸ νησὶ μας γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. σὲν ἀπολοιμισε τὸ Λεσβιακὸ λαό. Τὸ..... πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσης τους τὸν ἦταν γνωστὸ ἀπὸ τὴ δράση τους, στὴν Ἀθήνα, στὸν Πειραιὰ καὶ στὴ Σάμο.

Ὁ Λεσβιακὸς λαὸς ἀγωνιστηκε πέντε μερες ἄγρυπνος γιὰ τὴ λευτεριὰ του. Χαίρει καλὰ καὶ συναισθάνεται βαθιὰ πὼς ὁ ἡρωϊκὸς ἀγώνας του εἶναι ἕνα χωντανὸ κομμάτι ἀχώριστο ἀπὸ τὸν πανελλήνιο ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγώνα ποὺ συνεχίζεται σὲ νέα μορφή. Καὶ ὁ κ. Τσωρτσιὶλ ποὺ βρίσκεται στὴν Ἀθήνα θὰ βρεῖ τὴν εὐκαιρία νὰ μαθεῖ ἀπὸ κοντὰ πὼς καὶ πόσο ἀγαπᾶ καὶ ἐχτιμᾶ τὸν κ. Παπανδρέου καὶ τὴν πολιτικὴ του, ἡ ἰδιαιτέρη ἐκλογικὴ ἐπαρχία τοῦ Λεσβος. Κι' ἀπ' τὴν ἀγάπη αὐτὴ θὰ μπορέσει νὰ βγάλει συμπέρασμα σίγουρο γιὰ τὶς διαθέσεις καὶ τῆς ὑπολοιπῆς χώρας ἀπέναντί του.

Ὁ Λεσβιακὸς λαὸς νίκησε προτάσσοντας ἀποφασιστικὰ τὰ στήθια του ἀντίκρυ στὰ κανόνια καὶ τὰ πολυβόλα τῶν ἀγγλικῶν πολεμικῶν. Μὰ θὰ μείνει σὲ ἐπιφυλακὴ καὶ ξεσηκωμένος, ὅσοτου πάψει τὸ ματοκύλισμα τῆς Ἀθήνας, ὅσοτου ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀφεθεῖ λεύτερος νὰ κανονίσει μονος του τὰ ἐσωτερικά του, ὡς τὴ Πανελλήνια νίκη.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Λεσβιακὸς Λαὸς δὲν κατέβηκε μὲ σημαῖες καὶ πινακίδες εἰρηνικῶν συνθημάτων. Δὲν κατέβηκε νὰ διαμαρτυρηθεῖ ἐνάντια στοὺς στραγγαλιστὲς τῶν ἐλευθεριῶν του καὶ νὰ διατυπώσει σὲ ψηφίσματα τὶς διαμαρτυρίες του καὶ τὰ δίκαια αἰτήματά του.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Λεσβιακὸς Λαὸς κατέβηκε ἔνοπλος ἀπὸ κάθε γωνιὰ τοῦ νησιοῦ. Κατέβηκε νὰ πολεμήσει. Νὰ προτάξει τὰ στήθια του, τεῖχος ἀκατάλυτο, κάστρο ἀπάτητο τῆς λευτεριᾶς, του.

— Ἡ ἀπαίσια εἴδηση

Ξημέρωσε ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Ὁ καιρὸς εἶτε ἐλεεινός. Ἕνας δυνατὸς βοριᾶς μὲ χιονάνερο. Ὁ κόσμος ἀνύποπτος συμπλήρωνε τὸ πρωΐ τὰ ψώνια του γιὰ νὰ γιορτάσει εἰρηνικὰ τὰ πρῶτα λεύτερα Χριστούγεννα, ὕστερα ἀπὸ ὀχτάχρονη σκλαβιὰ· τὰ πρῶτα λαϊκὰ Χριστούγεννα στὴ ζωή του. Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα κυκλοφόρησε ἡ εἴδηση πὼς φτάσαν ἔξω ἀπ τὸ λιμάνι ἀγγλικὰ πολεμικὰ καὶ μεγάλα φορτηγὰ πλοῖα

Ἡ εἴδηση στὴν ἀρχὴ ἀκούστηκε μὲ ἀδιαφορία μὰ ξάφνου διαδόθηκε σὰν ἀστραπὴ ἡ ἀπαίσια εἴδηση: Εἶναι φορτωμένα μὲ μαύρους!

Κατάπληχτες ματιὲς διασταυρώνονται δουβὰ καὶ δόντια σφίγγονται μὲ πεῖσμα. Δὲν προλαβαίνει κανένας νὰ τὸ καλοσκεφτεῖ. Τὸ σύνθημα τῆς γενικῆς κινητοποίησης μεταδίνεται καὶ δὲν ἀργεῖ ν' ἀκουστεῖ ἡ σπαραχτικιὰ φωνὴ τοῦ τηλεβόα.

— Ὁ παλλαϊκὸς συναγερμός.

— «Συναγωνιστὲς καὶ συναγωνίστριες. Στὰ ὅπλα! Ὅλοι στὴν παραλία! Οἱ Μαῦροι ἑτοιμάζονται νὰ βγοῦν! Οἱ ἐλευθερίες μας κινδυνεύουν!»

Στὸ μεταξὺ ὁ ΕΛΑΣ καὶ ἡ πολιτοφυλακὴ ἔχουν κινητοποιηθεῖ. Πυκνὲς περιπολίες, καλὰ ὁπλισμένες μὲ αὐτόματα στηρίζουν ἀμέσως τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ στὴν ἔνοπλη δυναμή του. Καμαρώνει περήφανος τὸ στρατό του—τὸ λαϊκὸ στρατὸ—ποὺ πρώτη φορὰ τὸ βλέπει πάνοπλο Μὰ ξεύρει καλὰ πὼς τὴν πρώτη μάχη πρέπει νὰ τὴ δώσει αὐτὸς—ὁ ΛΑΟΣ — προτάσσοντας τὰ στήθεια του ἀντίκρυ στὰ κανόνια καὶ τὰ πολυβόλα τῶν ἀγγλικῶν καταδρομικῶν.

Πρέπει νὰ δείξει περίτρανα πὼ, εἶναι θέλησή του, ὁριστικὴ κι' ἀμετάκλητη, νὰ κρατήσει τὴ λευτεριά του, ἢ νὰ πεθάνει μαζύ της. Ξαίρει ὁ ἡρωϊκὸς λαὸς τῆς Μυτιλήνης καὶ τὰ συναισθάνεται βαθιὰ πὼς ὁ ἀγώνας του εἶναι ἕνα μὲ τὸν ἀγώνα τοῦ λαοῦ τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ, ἕνα μὲ τὸν ἀγώνα ὁλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Καὶ ξεχύνεται ἀσυγκράτητος, ὁρμητικός, θαρραλέος, ἀποφασιστικὸς ἀπὸ τὶς γειτονιὲς πρὸς τὸ λιμάνι. Ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά! Δὲ μείνανε ἀρρωστοι στὰ κρεβάτια. Ὅλοι στὸ πόδι. Ὁπλισμένοι μὲ τὸ πιὸ πρόχειρο ἀμυντικὸ ὅπλο. Ὁ κίνδυνος ξυπνᾶ στὶς ψυχὲς ἄγνωστες, ἀνυποψίαστες δυνάμεις. Ὁλόκληρη ἡ πόλη ἀντιλαλεῖ ἀπὸ κραυγὲς πολεμιστήριες!

Ἔμπρὸς στὸν ἀγώνα!
Νὰ τοὺς διώξουμε!
Νὰ φύγουν!

Ἡ ἀγορὰ μαζεύεται λίγα λεπτὰ ἔκλεισε.

Ο ΛΑΟΣ ΚΟΒΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΒΟΥΣ

Ἐνῶ τὸ πρῶτο ἀποβατικὸ πλοῖο μπαίνει στὸ λιμάνι φορτωμένο μὲ πάνοπλους Μαύρους καὶ πλησιάζει στὴν ἀποβάθρα κοντὰ στὴ Ναυτικὴ Βάση, τὰ ἔξαλλα πλήθη μὲ ξώφρενες κραυγὲς ἐκδηλώνουν ὅλη τὴ λαϊκὴ ὀργὴ καὶ φανερώνουν τὴν ἀπόφασή του, νὰ μποδίσουν μὲ τὰ κορμιά τους τὴν ἀποβίβαση. Ρίχνονται χοινιὰ στὴ σειρὰ γιὰ νὰ δέσει τὸ πλοῖο, μὰ τὰ σχοινιὰ ξαναριχνονται ἀπ' τὸ πλῆθος στὴ θάλασσα!

Νὰ φύγετε!

Δὲ σᾶς θέλουμε!

Τὸ πλοῖο ἀναγκάζεται νὰ ἀπομακρυνθεῖ καὶ κινεῖται πρὸς τὸ ἐξωτερικὸ λιμάνι. Τὸ πλῆθος ὅμως παρακολουθεῖ ἄγρυπνο καὶ τρέχει ἔξαλλο κι' αὐτὸ πρὸς τὸ ἐξωτερικὸ λιμάνι. Δυὸ φορὲς πλεύρισε σὲ δυὸ διάφορα σημεῖα καὶ δοκίμασε νὰ βγάλει στὴ σειρὰ τὸ μαῦρο φορτίο του μὰ καὶ τὶς δυὸ ἀπωθήθηκε ἀπὸ τὸ πλῆθος ποὺ ὅλο καὶ πύκνωνε μὲ νέες φάλαγγες ἐπαναστατημένου λαοῦ.

Ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ ἀποφασιστικότητα δὲν περιγράφεται.

Πρόκειται πραγματικὰ γιὰ μαζικὲς ψυχικὲς ἐκδηλώσεις πρωτοφανερωτες, στὴ ζωὴ κινήσεις τῆς ψυχῆς ποὺ δὲ βρῆκαν ἀκόμα τὴν ἔκφρασή τους μὲ τὸ λόγο. Ὁ ἄνθρωπος τὶς σιγμὲς αὐτὲς δὲ σκέπτεται. Αἰσθάνεται μόνο καὶ ζεῖ. Πιὸς ἔκοψε τοὺς κάβους; Πιὸς ἔλυσε τὰ σχοινιά; Δὲν ἐνδιαφέρουν τὰ ὀνόματα. Ὅπιος, βρέθηκε μπροστά. Τὰ ἀποφασιστικὰ χέρια τα κινοῦσε ἡ ὁμαδικὴ ψυχὴ τοῦ πλήθους. Δὲν ἦταν ἐκεῖ ἄνθρωποι ἦταν λαός.

Ἡ φορτηγίδα ἀναγκάζεται στὸ τέλος νὰ φύγει ἀνοιχτὰ καὶ νὰ πλησιάσει στὸ μεγάλο φορτηγὸ πλοῖο ποὺ εἶναι πλευρισμένο στὸ μῶλο τοῦ ἔξωτ, λιμανιοῦ.

— Ἡρωϊκὴ Ἐποποιΐα στὰ μπλόκια.

Τὰ κύματα τοῦ πλήθους φτάνουν ἀδιάκοπα. Ἐνθουσιασμὸς ἀμείγει στὸν ἐνθουσιασμό, ὀργὴ στὴν ὀργή. ἀγανάχτηση στὴν ἀγανάχτηση. Ὁ κίνδυνος τῆς ἀποβίβασης ἔχει μετατοπιστεῖ στὰ μῶλο πρὸς τὰ μπλόκια. Πρὸς τὰ κεῖ κινοῦνται ὅλοι. Δεκάδες αὐτοκίνητα περιμένουν γιὰ νὰ παρκλάβουν τοὺς Ἀραπάδες καὶ νὰ μεταφέρουν πολεμικὸ ὁλικό.

Μὰ ἡ ἀπόφαση τοῦ λαοῦ εἶνε ἀμετάκλητη. Θὰ ἐμποδίσει τὴν ἀποβίβαση. Δὲ λογαριάζει τὸν παγωμένο ἀγέρα καὶ τὸ χιονάνερο. Τὶς κραυγὲς τῆς ἀποδοκιμασίας διαδέχονται τὰ ἀνταρτικά, τὰ καινούργια μας ἐθνικὰ τραγούδια. Ἔχει περάσει ἀρκετὴ ὥρα.

Στὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ κόσμου ἔχει σμίξει ἡ αἰσιόδοξη ἀνάμονὴ τοῦ γυρισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἔχει ἐπισκεφθεῖ τὸν ἄγλο Ταξιάρχο στὰ πλοῖα.

Σὲ λίγο ἀλαλαγμοὶ θριάμβου ξεσχίζουν τὸ μανιασμένο ἀέρα. Οἱ μαῦροι τοῦ Τόρνμπουλ ξαναμπαρκάρουν στὸ πλοῖο ἀπὸ τὴ φορτηγίδα. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἐπισφράγιση τῆς πρώτης λαϊκῆς νίκης. Μὰ ὅλοι ξαίρουν πὼς ὁ ἀγώνας θὰ συνεχιστεῖ, πὼς δὲν πρόκειται νὰ ἐγκαταλειφτεῖ ἂν δὲ φύγει μακρυὰ ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ νησιοῦ μας ἡ ἁρμάδα μὲ τὸ φορτίο τῶν μαύρων σκλάβων τῆς Ἀγγλικῆ, Αὐτοκρατορίας.

Ἡ ἁρμάδα ποὺ ἔχει ρίξει τὶς ἀγκυρὲς τῆς ἀντίκρυ ἀπ' τὰ Τσαμάκια πάνω στὰ πτώματα τῶν ἀδελφῶν μας ποὺ τουφέκισαν οἱ Γερμανοὶ καὶ φουντάρισαν μέσα σὲ σακιὰ σὲ κεῖνο τὸ μέρος. Τὰ νερὰ αὐτὰ εἶναι ἱερὰ γιὰ τοὺς ἐλεύθερους καὶ περήφανους Λεσβίους.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΞΕΝΥΧΤΙ ΣΤΑ ΜΠΛΟΚΙΑ

Ἡ μιὰ ὕστερα ἀπ' τὴν ἄλλη φτάνουν σὲ συνέχεια πυκνὲς ἔνοπλες ὁμάδες ἀπ' τὰ χωριά. Ἄντρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροι, χωρὶς διάκριση. Ὁ ἀγνὸς ἐνθουσιασμός τους σμίγει ἀμέσως μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς ἡρωϊκῆς πόλης ποὺ μόνη της ἀντιμετωπίσε ἡρωϊκὰ τὶ πρῶτες ἀπόπειρες τῆς ἀποβίβασης.

Ὅλοι κατευθύνονται μὲ τραγούδια καὶ πολεμικὲς ἐκδηλώσεις πρὸς τὸ ἐξωτερικὸ λιμάνι, πρὸς τὰ μπλόκια.

Ἀρχίζει νὰ σουρουπώνει ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Ὁ κόσμος εἶνε ἀποφασισμένος νὰ ξενυχτήσει ἐκεῖ. Ἄδικα τὸν διαβεβαιώνουν οἱ ὑπεύθυνοι ὅτι ἀθῆκε ὑπόσχεση πώς, ὥ, τὴν ἑπομένη τὸ πρωΐ δὲν πρόκειται νὰ γίνει καμμιὰ ἀπόπειρα ἀποβίβασης καὶ μπορεῖ νὰ ἀποσυρθεῖ στὰ σπίτια του ἢ στὰ κοντινὰ παραλιακὰ σπίτια τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Οἱ περισσότεροι ὅμως, ἡ μεγάλη λαϊκὴ μᾶζα μένει ἐκεῖ. Ἀνάβοντας φωτιὲς σὲ διάφορα μέρη γιὰ νὰ στεγνώσουν τὰ βρεμένα ροῦχα τους καὶ νὰ ζεσταθοῦν ὅλοι μὲ τὴ σειρά.

Μὲ τὸ μούχρωμα πλησιάζει στὰ μπλόκια ἕνας πυκνὸς ἀνθρώπινος ὄγκος. Εἶναι οἱ πρῶτες ἐνισχύσεις ἀπὸ τὴν Ἀγιάσο κι' ἀπ' τὴ Γέρα.

Τὰ τραγούδια καὶ τὰ ρυθμικὰ συνθήματα στὶς ἁρμονικιὲς ντοπολαλιὲς γεμίζουν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ πατριωτικὴ ὁρμὴ ὅλα τὰ στήθια.

Ὅλοι εἶναι ὁπλισμένοι μὲ ἐπαναληπτικά, μὲ δίκανα, μὲ τσεκούρια, μὲ σίδερα, μὲ σπαθιὰ καὶ μὲ γιαταγάνια, μὲ ραβδιά. Ἄξαφνα ὑψώνεται κάποιος μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος, πάνω στὰ χέρια κι' ἀπαγγέλει ἐνθουσιώδικα ἕνα παλιὸ πατριωτικὸ ποίημα γιὰ τὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας. «Ὢ; γιγαντεύεται ἡ ψυχὴ σὲ τοῦτα τὰ πελάγη...». Τὸν ἀκολουθεῖ ἕνας ἐπωνύτης ἀπὸ τὴν πόλη κι' ἀπαγγέλλει ἕνα δικό του ἐπίκαιρο ποίημα, «Στὰ ὀδοφράγματα!»

Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων ἦταν μια νύχτα ἡρωϊκῆς ἐπιφυλακῆς καὶ ἐπαγρυπνησῆς, πάνω σὲ θεία φατνὴ τῆς λαογέννητης λευτεριᾶς μας. Μὰ οἱ μελαψοὶ μάγοι ἐξ ἀνατολῶν δὲν φέρνανε χρυσὸ καὶ λιβανὸ καὶ σμύρνα ἄλλα χειροβομβίδες καὶ πυροβόλα, ὅπλα γιὰ νὰ σκοτώσουν τὴ νεογέννητη λευτεριὰ μας σὲα σπαργανα της.

Ξενυχτεῖ ἐθνικὸ, ἀγρύπνια πατριωτικὴ στὰ μπλόκια γύρω σεις, φωτιὲς, σὲα γειτονικὰ σπίτια, σὲα κοφφενεῖα τῆς προκυμαίας, ὅπου σεγκουσηκαν πρόχειρα οἱ χωριανοὶ γιὰ νὰνοι κοντήτερα στὸ λιμάνι, σεις γειτονιες, πανευυ. Κανένα, σὲν αἰσθάνεται κουραση, κανένας δὲ σκεφτεται τὸν ὕπνο, κανένας δὲ ρωτᾶ τὶ ὥρα εἶναι. Οἱ βαρδιες σεο λιμανι, σεα μπλοκια, σ ὅλα τα ἐπικαιρα σημεῖα ἀλλασσονται καθε τουσο γιατὶ το κρυο εἶναι πολυ δυνατο. Κάπου κάπου συζητοῦν γιὰ τὸ ματοκύλισμα τῆς Σάμου ὅπου οἱ ἱερολοχίτες τοῦ Τόρνμπουλ καὶ τοῦ Τσιγκάντε ἀνάγκασαν τὸν ἡρωϊκὸ λαὸ νὰ βγεῖ σὰ βουνά, καὶ καταλύσαν τὶς λαϊκὲς ἐλευθερίες, ἀφοῦ χύτησαν δολοφονικὰ τὸν κόσμο καὶ σκότωσαν ἀρκετοὺς ἀθῶους κι' ἀγνοὺς πατριῶτες.

Ἡ ἴδια βαρια κακοκαιρια.... Γὰ ξημερώματα βρῆκαν γειτονοὺς τοὺς, δρόμους ἀτο ἑνοπλο λαο Ὁλη τὴ νυχτα φταναν ἀπ' τα χωρια ὕστερα ἀπὸ μακρηα πορεια. Ἀπ τὸν Μανταμάδο, ἀπ' τὴν Κλαλοῦ, ἀπ' τὴ Φίλια, ἀπ' τὴν Ἐρεσσο, ἀπο παντοῦ! Ἡ ἴδια ἐπαγρύπνηση σὰ μπλόκια καὶ σεο λιμανι. Σὲ κάθε ὑποτυπη κινηση δίνεται ο σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ κι' ἀκολουθεῖ πολύβουη ἐξόρμηση πρὸς την παραλια ἀπὸ παντοῦ.

Κατὰ το μεσημέρι ἔγινε σὰ μπλοκια ἕνα πρωτόφαντο γιὰ τὸν τοπο ἑνοπλο συλλαλητήριο. Μέσα σ' ἕνα ἀσυγκράτητο πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ ἔγινε ὁσκετο ψήφισμα ὁπου διατυπωθηκε ἡ δυσπιστία τοῦ Λεσβιακου Λαοῦ στὶς διαβεβαιωσεις

ΗΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Τὰ νειάτα κατάχτησαν μὲ τὴ πολυμερη καὶ πολυμορφη ἐντονη ὁραση τους στον τετρημερο επικο αγωνα της Λέσβου ενα τιμητικο τιτλο, τον τιτλο τον ἡρωϊκο. Πρῶτα στοὺς συναγερμοὺς πρῶτα στὶς ἐξορμησεις, πρῶτα στην ἀτρομητη αντισταση ἐνάντια στὶς αποπειρες ἀποβασης τῶν Ἰνδῶν τοῦ Τόρνμπουλ. Ἐπονιτες κι' ἐπονιτισσες ἐδειξαν πὼς ξαιρουν νὰ πολεμοῦν στὴν πρωτη γραμμή, νὰ δίνουν το παράδειγμα τῆς τολμης καὶ τῆς αὐτοθυσίας, καὶ νὰ νικοῦν. Τὰ φλογερα νειατα καταχτησαν τη θεση ποὺ τους ἀνηκει μέσα στὴ ζωη. Θεση πρωτοπορίας στοὺς ἐθνικοὺς καὶ λαϊκοὺς ἀγῶνες.

Μὲ τὴν παλλεσβιακὴ ἀπεργία της ἡ τάξη τῶν ἐργατων, τῶν υπαλλήλων, τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ὅλων των ἐργαζομενων, ζωτικὸς πυρῆνας τῆς μεγαλης μάζας τοῦ λαοῦ, ἔδωκε στον πενθημερο παλλεσβιακο ἀγωνα ἕνα ἀπὸ τὰ ἰσχυροτερα καὶ ἀποτελεσματικότερα ὅπλα. Ἡ νεκρωση κάθε κίνησης καὶ κάθε ἐργασιας κάμνει τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ νὰ συναισθάνονται ὀδυνηρα τὴ δύναμη τῆς δουλιᾶς ποὺ κινᾶ τὴ ζωὴ ὁ' ὅλους τοὺς, τόμεῖς καὶ ὁ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις της. Οἱ ἐργάτες καὶ οἱ ἐργαζομενοι ἐννοοιν σήμερα νὰ καταχτήσουν μὲ τὸν ἀγωνα τους τὰ δικαιωματα ποὺ τοὺς ἀνηκουν. Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα τη λευτεριὰ. Τὴ λευτεριὰ ποὺ δὲν εἶναι σὲ θεση νὰ νιωσουν αὐτοὶ ποὺ δεν δοκιμασαν ποτὲ στη ζωή τους τὴ δημιουργικὴ ἐργασια: Οἱ παντοτεινοι σκλαβοι τοῦ παρᾶ, οἱ χτεσινοὶ ὑπηρέτες τῶν Γερμανῶν καὶ σημερινοὶ καμαριέδηδες τῶν Ἄγγλων. Οἱ ἀντιδραστικοὶ ποὺ περιμεναν τὴ λευτεριὰ τους ἀπ' τὶς Ἰνδίες—τσιφ Μυτιλήνη — μὲ τοὺς Μαύρους τοῦ Τόρνμπουλ.

Ὁ κ. Τόρνμπουλ μᾶς βεβαίωσε πὼς δὲν ἤρθαν ἐδῶ τὰ Ἰνδικα στρατεύματα γιὰ ν' ἀνακατευτοῦν σὰ ἐσωτερικά μας. Ἔφερε ἐδῶ τους μαύρους γιὰ νὰ τοὺς ξεκουράσει καὶ νὰ τοὺς χρησιμοποιήσει ὕστερα γιὰ τὶς μελλονειχες του ἐπιχειρησεις σὰ... κοντεινα μας. Ἀωδεκανησα "Ἕνας ἀπ' τοὺς Ἄγγλους ὅμως, ἐῶν καραβιῶν που βγῆκαν πάνω στὸν κυματοσραυστη γιὰ φρούρα—σαν τὸν ρώτησαν γιατὶ ἤρθαν ἐδῶ ἀπαντησε μὲ παραπονο καθὼς, ἔτρεμε ἀπ' τὸ κρύο:

—«Μᾶς εἶπαν πὼς ἐδῶ εἶναι ἕνας σερατὸ, ἀπὸ ἀτακτους καὶ λησιὲς καὶ μᾶς ἔφεραν γιὰ νὰ σὰ, ἐλευθερώσουμε».

Ποιὸν νὰ πιστέψουμε.

Ο ΛΑΟΣ ΜΑΤΑΙΩΝΕΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΑΠΟΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ ΤΟΥ ΤΟΡΝΜΠΟΥΛ

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ Ν. ΜΟΙΡΑΣ ΣΤΗ Ν.Ε. ΤΟΥ ΕΑΜ

Η ΛΕΣΒΟΣ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ ΤΑ ΕΠΙΝΙΚΕΙΑ

Τὸ ξημέρωμα τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν πέμπτη μέσα στὴ παλλεσβιακὴς πολεμικῆς κινητοποίησης βρῆκε τὴν πόλη σ' ἕνα ἔντονα ἐπαναστατικὴ φυσιογνωμία. Κάτω ὅμως ἡ ἐμψύχωση. Καὶ τὴν ἡρεμία τὴν ποσκαλοῦσε ἡ ἀταραχὴ δεδαιότητα γιὰ τὴν καρδιοφόρα ἀναίμακτη μάχη ποὺ ἔδωσε ὁ σχεδὸν ἄοπλος Λεσβιακὸς Λαὸς κι' οἱ εἰδήσεις ἀπ' τὴν πρωτεύουσα ποὺ φανέρωναν τὴν παντοδυναμία τοῦ ΕΑΜ στοὺς δρόμους ποὺ πρότεινε γιὰ βάση συμβιβασμοῦ στὴ συνδιάσκεψη τῆς Ἀθήνας.

Μὰ κατὰ τὶς 9 κυκλοφόρησε τελατιὰ ἡ εἴδηση πὼς ὁ Ἄγγλος διοικητὴς τῆς Ναυτικῆς Μοίρας θὰ ἐπισκεπτόταν ἐπίσημα τὴ Ν. Ε. τοῦ ΕΑΜ γιὰ νὰ ἀνακοινώσει εὐχάριστες εἰδήσεις. Πραγματικὰ στὶς 10,5 ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς σινοβούλευνος ἀπὸ τὶς ἀντόπιες ἀγγλικὲς ὑπηρεσίες ἔφτασε στὸ μέγαρο τῆς Ν. Ε. χειροκροτούμενος ἀπὸ τὸ συγκεντρωμένο πλῆθος σ' ὅλο τὸ μῆκος τῆς διαδρομῆς. Ἀνακοίνωσε ἀμέσως ἐπίσημα στὴ Ν. Ε. τὴν ἀπόφαση ποὺ πάρθηκε νὰ μὴν ἀποβιβαστοῦν στὴ Μυτιλήνη ἀγγλικὰ στρατεύματα. Ἡ Ν. Ε εὐχαρίστησε τὸν Ἄγγλο ἀξιωματικὸ καὶ τὸν διαβεβαίωσε ὅτι θὰ ἐξακολουθήσει νὰ τηρεῖται στὸ νησὶ παραδειγματικὴ τάξη. Ὕστερα ἀπ' τὴν ἀναχώρηση τῶν Ἀγγλων ἐπισήμων, ὁ λαὸς συγκεντρώθηκε στὴν προκυμαία, μπρὸς τὸ Δημαρχεῖο, ὅπου ὁ γραμματέας τῆς Ν. Ε τοῦ ΕΑΜ συν. Ἀποστόλου ἀνακοίνωσε ἐπίσημα τὴν ἀγγλικὴ δήλωση καὶ κάλεσε τὸ Λεσβιακὸ Λαὸ νὰ γιορτάσει τὴ νίκη του. Τόσο τώρα, οἱ παρεξηγήσεις ποὺ ἔγιναν δὲν πρόκειται νὰ ἐπηρεάσουν τοὺς φιλικοὺς δεσμοὺς μεταξὺ τοῦ φιλελεύθερου ἀγγλικοῦ καὶ τοῦ δημοκρατικοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὶς φράσεις τοῦ συν. Ἀποστόλου διάκοπταν ζητωκραυγὲς γιὰ γενικὲς πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐθνικὴ ἔξαρση.

Μετὰ τὸ συν. Ἀποστόλου πῆρε τὸ λόγο ὁ συν. Γιώργος. Ἀνέλυσε στὴν ἀρχὴ πλατειὰ τὴ σημασία τοῦ νικηφόρου ἀγώνα τοῦ ἡρωϊκοῦ Λεσβιακοῦ Λαοῦ καὶ τὴ θέση του πλάι σὲ ἀγώνα τοῦ μαρτυρικοῦ λαοῦ τῆς πρωτεύουσας καὶ ὁλόκληρης τῆς χώρας. Τόνισε ὕστερα τὰ νέα καθήκοντα ποὺ ἐπιβάλλονται στὸ νικητὴ λαό. Τὴ μεγαλοψυχία ποὺ πρέπει νὰ δείξει στοὺς ἀντίπαλοὺς γιὰ νὰ κερδίσει τοὺς δικοὺς κοὺς καὶ νὰ καταστήσει ἀκίνδυνους τοὺς μαύρους ἀντιδραστικούς. Κυρίως ὅμως ξεχώρισε τὸ καθῆκον ποὺ ἐπιβάλλεται στοὺς ἐργάτες τῆς γῆς καὶ τοὺς ἀγρότες νὰ συνεργαστοῦν μὲ πνεῦμα κατανόηση γιὰ τὸ κοινὸ συμφέρον γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου μὲ σκοπὸ τὴν ἐνιαυσιακὴ καλλιέργεια τῆς γῆς. Ὕστερα ἀπὸ τὸ συν. Γιώργο χειροκρότησε μὲ λίγα λόγια τὴ νίκη ὁ συν. Χατζηπαυλῆς ἀπὸ μέρους τῆς ΕΠΟΝ κι' εἶπε μερικὰ ὡραῖα ποιητικὰ λόγια ὁ συν. Φοιβίγγος κατελήγοντας μὲ τὶς λέξεις: Τόλμη, τόλμη καὶ πάλι τόλμη!

Η ΘΡΙΑΜΒΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΣ

Ἡ ἀναγγελία ὅτι σὲ λίγο θὰ γινόταν στὴν πρωτεύουσα παρέλαση τοῦ ΕΛΑΣ ἠλέκτρισε τὰ πλήθη. Ἡ συγκέντρωση τῶν διαφόρων ταγμάτων ἔγινε στὴ μεγάλη πλατεῖα ἀπέναντι ἀπ' τοὺς κινηματογράφους, ἐνῶ ὁ κόσμος ἐτοιμάζεται στὴν προκυμαία εἶχε στὴ θέση λαϊκὲς χορούς. Πλάστηκαν στὸν καλαματιανὸ ἄντρες καὶ γυναῖκες καὶ γιόρτασαν μὲ τὸν ἑλληνικώτερο τρόπο τὸ μεγάλο λαϊκὸ θρίαμβο.

Τὰ μπαλκόνια τῆς ἀριστοκρατικῆς Λέσχης Πρόοδος, ἀπ' ὅπου μόνο λοιπὸν μπορεῖ νὰ ἀκουστεῖ ἡ ἀντιφρόνησης καὶ μισοῦ ριγνώτων ὠχτὲς στὶς λαϊκὲς ἐκδηλώσεις ἦταν κατάφορτα ἀπὸ χωριανὴ λεβεντιά ἐνῶ καὶ τὰ γειτονικὰ μπαλκόνια. Ἕνας αὐτὸς σχέδιο ποιητὴς γιατρώτη; ἀπεγγέλλει ἐπίκαιρα σατιρικὰ δίστιχα ποὺ ἐπαναλαμβάνονται τραγουδιστὰ ἀπ' τὸν κόσμο. Σωστὸ ἐθνικὸ γλέντι, ὁπόφορο πατριωτικὸ μεθύσι.

Σὲ λίγο φτάνει τὸ λαοφίλητο ἐπιτελεῖο τοῦ ΕΛΑΣ καὶ πέφτει θέση γιὰ τὴν παρέλαση ἀντίκρυ ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ τῆς Ἀξίρωφ. Τὸ πολυθόρυβο γλέντι τῆς προκυμαίας διαδίχτηκε μὲ ἀκαθὰ σιγὴ ἀναμονῆς.

Ὁ κόσμος, στριμώχτηκε στὰ πεζοδρόμια πειθαρχικὸς καὶ περίμενε δουβὸ τὴ μεγάλη στιγμή. Νὰ ζητωκραυγάσει μ' ὅλα του τὰ πλεμόνια νὰ χειροκροτήσει μ' ὅλη τὴ δύνα η τῶν ἀτρωμένων μπράτσων του τὸν ἡρωϊκὸ ΕΛΑΣ. Νὰ καμαρώσει τὰ ἔνοπλα νιάτα ὁλόκληρου τοῦ νησιοῦ στὴ θριαμβικὴ παρέλαση ...

Ἀκούονται ἀπὸ μακρυὰ οἱ σάλπιγγες, οἱ ἀναπνοὲ, κρατιοῦνται. Μὰ νά, ξεσπᾶ ἀπ' τὸ Δημαρχεῖο ἡ θύελλα τῶν χειροκροτημάτων καὶ τῶν ζητωκραυγῶν.

Πρωηγεῖται ἡ Ἐθνικὴ Ἀλληλεγγύη μὲ τὶς ἀδελφὲς καὶ τοὺς τραυματιοφορεῖς. Ἐπικεφαλῆς οἱ γιατροί. Ἀκολουθεῖ μὲ ὡραία ἐμφάνιση ἡ Ἐθνικὴ Πολιτοφυλακὴ κι' ὕστερα ἡ ἀτέλειωτη φάλαγγα τοῦ ΕΛΑΣ, τακτικοῦ καὶ ἐφεδρικοῦ.

Καμιὰ ἐπισημότητα, καμιὰ φαντασμαγορικὴ στρατοκρατικὴ ἐπίδειξη. Εἶναι ὁ λαϊκὸς στρατὸς ποὺ περνᾶ καὶ τὸν καμαρώνει ὁ λαός.

Τὰ μάτια εἶναι δουρκωμένα, τὰ στήθια πλημμυρισμένα ἀπὸ συγκίνηση. Ἀξέχαστες θὰ μείνουν οἱ μεγάλες, αὐτὲς στιγμὲς στὴ ἱστορία τοῦ νησιοῦ μας.

ΝΥΧΤΕΡΙΝΕΣ ΛΑΪΚΕΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα]

τοῦ Ἄγγλου Ταξιάρχου καὶ ἡ ἀπόφασή του νὰ ἀντιταχθεῖ μέχρι θανάτου στὴν περίπτωση ποὺ δὲ θὰ γινόταν σεβαστὴ ἡ θέλησή του.

Διὸ καὶ τρεῖς φορὲς κατὰ τὸ βράδυ ἔθθηκε μὲ τὶς κομπάνες καὶ τοὺς τηλεβόες το σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ ἀκολουθούμενο ἀπὸ πρωϊνὲς ἐξορμήσεις πρὸς τὴ θάλασσα. Μὰ ὁ βραδυνὸς συναγερμὸς στὶς 7 ἦταν ἀληθινὰ ἐμπνευστικός. Ξεσηκίζοταν ὁ μανιασμένος κόσμος ἀπὸ τὶς κωδωνοκρουσίες καὶ τὶς κραυγὲς τοῦ λαοῦ. Σὲ λίγα λεπτὰ γεμίσαν ἀπὸ ὁδοφράγματα οἱ κυριώτερες διαβάσεις τῶν κεντρικῶν δρόμων γύρω στὴν προκυμαία. Ἡ ὁρμητικότητα τοῦ λαοῦ μποδισε κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἀποβίβαση ποὺ ἦταν πολὺ πιθανή, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐγωϊστικὸ ἔγγραφο τοῦ Ἄγγλου Ταξιάρχου πρὸς τὸ ΕΑΜ.

Κατὰ τὶς 11—11,5 ἀκολούθησε ὁ τελευταῖος νυχτερινὸς συναγερμός.

Ἡ δεύτερη νύχτα πέρασε ἔτσι μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη ἐπανρύπνηση σ' ὅλο τὸ μῆκος τῆς παραλίας, ἀπ τὸ λιμάνι ὡς τὸν ἐξωτερικὸ μόλο, ὅπου ἦταν ἀναμμένες πολλὲς φωτιὲς κατάντικρυ στὰ δυστυχῶς — ἐχθρικὰ πλοῖα.

Πρωῒ πρωῒ μιὰ λεβεντονιὰ ἀπ' τὴ Λαγκαδᾶ ποὺχε ξαγρυπνήσει ἐκεῖ εἶδε ἄξαφνα τὸν ἄντρα της νὰ πλησιάζει μὲ μιὰ περίπολο τοῦ ΕΛΑΣ. Κρυφοκυτάχτηκαν καὶ προσπαθήσαν νὰ κρύψουν τὴ συγκίνησή τους. Μὰ δὲ μπόρεσαν. Μία γειτονισσα της λέει διακριτικὰ στὶς ἄλλες γυναῖκες τῆς συντροφιᾶς:

— Εἶν' ὁ ἄντρας της, ἔχει δυὸ μέρες νὰ τὸ δεῖ.

Κι' οἱ δυὸ αὐτὲς μέρες πέρασαν μὲ τὴν ἴδια ἐπαγρύπνηση καὶ ἐπιφυλακὴ μὰ μὲ αὐξάνουσα βεβαιότητα γιὰ τὴν τελικὴ νίκη. Τὸ πρωῒ τῆς τρίτης τὰ πλοῖα ποὺ ἦταν κοντήτερα στὴ παραλία ἀνοίχτηκαν στὸ πέλαγος, σημάδι πὼς ἑτοιμαζόταν νὰ φύγουν. Οἱ ἐντοχύσεις ἀπὸ τὰ μακρυνὰ χωριὰ δὲν ἔπαψαν νὰ καταφτάνουν. Τὴν ἴδια μέρα κατὰ τὸ μεσημέρι ἄρχισε ἡ ἐκκένωση τῆς Ναυτικῆς Βάσης καὶ ἡ μεταφορὰ τοῦ ὑλικοῦ στὸν «Ἀετό». Ἡ Ναυτικὴ Βάση, μὲ διοικητὴ τὸν Ἰατρίδη ἦταν τὸ κυριότερο κέντρο τῆς ἀντίδρασης ἀπὸ τὸ ὁποῖο πηγάζανε ὅλες οἱ αἰτίες τῆς κακοδαιμονίας τοῦ τόπου μὲ τὶς αὐθαιρεσίες, καὶ τὶς ἐπεμβάσεις σὲ ζητήματα ξένα πρὸς τὴν ἀρμοδιότητά τη.

Τὶς ἀπογευματινὲς ὧρες ὅλος ὁ λαὸς σὲ μιὰ μεγαλειώδη διαδήλωση συγκεντρώθηκε στὰ μπλόκια κι' ἀπὸ κεῖ κατέβηκε σὲ συλλαλητήριο μπροστὰ στὴ Νομαρχία. Ὁ πυκνὸς ὄχλος του στὴν πορεία αὐτὴ εἶχε κυπλαντίσει σ' ὅλη τὴν ἔκτασή της τὴν προκυμαία. Μὲ μιὰ βοὴ ὁ λαὸς ψήφισε τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ παπαντρεοῦ Νομάρχη Κόντη καὶ τῶν τεταρτοσυγκυστιανῶν ὑπολειμμάτων τῆς διοίκησης, τοῦ Καριώτογλου, τοῦ Κάφαρη, τοῦ Φίλια, τοῦ Μαλίνη κ. ἄ

Ἡ τέταρτη μέρα πέρασε κάπως ἡσυχώτερη, γιατὶ τὰ δυὸ ἀπὸ τὰ μεταγωγικὰ πλοῖα μὲ ἕνα ἀντιτορπιλλικὸ εἶχαν φύγει τὴ νύχτα τῆς Τρίτης.

Ἦταν πιὰ φανερὸ πὼς ἡ νίκη εἶχε κερδηθεῖ. Κατὰ τὶ 2 τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ἕνα παλλεσβιακὸ συλλαλητήριο καὶ ζητήθηκε μὲ ψήφισμα νὰ γίνουν ἀποδεκτοὶ οἱ ὅροι τοῦ ΕΛΑΣ στὴ Συνδιάσκεψη τῆς Ἀθήνας.

Ἡ τετάρτη αὐτὴ μέρα ἦταν τὸ προανάκρουσμα τῆς τελικῆς νίκης τοῦ τετραήμερου ἀγώνα τοῦ Λεσβιακοῦ Λαοῦ. Τὸ γεγονὸς τῆς ἄφιξης στὴν Ἀθήνα τοῦ Τσῶρτσιλ, τοῦ Ἤντεν καὶ τοῦ Ἀλεξάντερ ἀναφτερώνει στὴ ψυχή του τὶς ἐλπίδες γιὰ τὴ δικαίωση τῶν πολύχρονων ἀγώνων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ποὺ βρῆκαν τὸ κορύφωμά τους στὴν ἡρωϊκὴ Ἀθήνα σιὰν Πειραιὰ καὶ στὴ πεινήφανη Λέσβο.

ΖΗΤΩ Ο ΛΕΣΒΙΑΚΟΣ ΛΑΟΣ

ΤΟ ΝΟΜΑΡΧΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Ὕστερα ἀπὸ τὸ συλλαλητήριο τῆ περασμένη Τρίτης, ἡ Ἐπιτροπὴ παρουσιάστηκε στὸ Νομάρχη κ. Κόντη καὶ τοῦ κοινοποίησε τὸ ψήφισμα τοῦ συλλαλητηρίου, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ἀπαλλασσόταν ἀπὸ τὰ καθήκοντά του σὰν ἐκπρόσωπος τῆ, ἀντιλαϊκῆς κυβέρνηση. Παπαντρέου, ποὺ ἔπιψε πιὰ νὰ εἶναι Κυβέρνηση Ἐθνικῆς Ἑνότητας.

Ὁ κ. Κόντης ἀναγνώρισε τὸ δίκαιο τῆς λαϊκῆς θέλησης καὶ δήλωσε πὼς ἦταν ὁ ἴδιος διατεθειμένος νὰ παραιτηθεῖ. Σὴ Νομαρχία ἐγκαταστάθηκε τὸ παλιὸ Νομαρχιακὸ Συμβούλιο συμπληρωμένο μὲ νέα μέλη καὶ μὲ Πρόεδρο τὸ συν. Χ. Κελλῆ.

Η ΛΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κατὰ τὴν πεντάμερη παλλεσβιακὴ κινητοποίηση ποὺ ἔφερε στὴν πόλη μας πολλὲς χιλιάδες διαδηλωτὲς, ἀπ' ὁλόκληρο τὸ νησὶ ἡ Λαϊκὴ Ἐπιτροπὴ ἔκαμε ἔκτακτες διανομὲς καὶ ὀργάνωσε λαϊκὰ συσσίτια. Ἔτσι τροφοδότησε τακτικὰ περὶ τὶς 6.000 κόσμο.

ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Οἱ Καπιτῶτες ποὺ κατέβηκαν γιὰ τὸν παλλαϊκὸ μας ἀγώνα εὐχαριστοῦν τὴν Ε. Α. τοῦ χωριοῦ του, ποὺ τοὺς ἔστειλε τρόφιμα καὶ κονιάκ καὶ τοὺς χωριανοὺς του ἐκείνους ποὺ δέχτηκαν νὰ κατεβοῦν 40 χιλ. δρόμο γιὰ νὰ τοὺς τὰ φέρουν.

ΣΤ' ΑΜΟΝΙ

= Μέσα σὲ ὁ ταλλεσβιακὸ ἐθνικὸ ξεσήκωμα ἀκούστηκαν τὰ ἀκόλουθα λόγια:

— Δὲ ξαίρω ποῦ θὰ βγεῖ τοῦτο.

— Μὰ ὅ τι γένηκε γένηκε.

— Τ . ΑΜ κόλησε πιὰ μέσα τὴν καρδιά μας.

— Δὲν εἶναι γιὰ νὰ βγεῖ ἀπὸ κεῖ.

— Μ' αὐτό, γιὰ θὰ ζήσουμε, γιὰ θὰ πεθάνουμε.

— Τάλεγε ἕνας μεσόκοπός χωριανός.

= Μιὰ ἀποφασισμένη γυναῖκα τοῦ λαοῦ ὁρμοῦσε σ' ἕνα συναγερμό.

— Σιώντας ἕνα βαρὺ σπυθὶ τοῦ εἰκοσιένια φώναξε:

— Ἔξη παιδιὰ ἔχω ἐγὼ ποὺ μὲ βλέτεις.

— Ἀπόψε εἶμαι ἀποφασισμένη νὰ πεθάνω γιὰ τὰ παιδιά μου.

= Κάποιος ἐπὶν Κυριακὴ τὸ πρωῒ στὴν πρώτη λαϊκὴ ἐξόρμηση φώναξε ἀσιόχυστα.

— Πίσω οἱ γυναῖκες!

— Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ τὸ λιντσάρανε οἱ ἴδιες γιὰ τὴ βαριὰ βρισιὰ ποὺ ξεστόμισε.

= Σὲ μιὰ γειτονιὰ μιὰ ὁμάδα ἀπὸ ἀειόπουλα ἐσκηνάν ἕνα ὀδόφραγμα.

— Τὰ ὁδηγοῦσε μιὰ μεγαλήτερη κοτέλλα.

— Τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν παίζανε.

— Οἱ φυσιογνωμίες τους εἶχαν ἀνεπίκριτα ἀποφασιστικότητα.

— Ὁ κίνδυνος ξεσήκωσε κι' οὐλιὲς ἀκόμα τὶς ἀγιὲ, παιδικὲ, ψυχές.

= Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ Λέσχη Πρόοδος πρόσφερε κάποια ὑπηρεσία στὸν τόπο αὐτό.

— Μὲ τὴ σιέγαση τῶν χωριανῶν ποὺ κατέβηκαν νὰ ὑπερασπίσουν τὴ λευτεριά.

— Τὰ ρυτήματα τῶν δουλευτάδων τῆς γῆς ἔσβησαν τὰ παλιὰ χνάρια.

Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ

Τὶς μέρες αὐτὲς ὁ Δῆμος μοιράσε σὲ ἄπορους ἀρρώστους 150 ὀκάδες ριζι καὶ 150 ὀκ. ζάχαρη. Ἡ διανομὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς διανομῆς ἄλλων 500 ὀκάδων ποὺ ἔγιναν μέσα στὸν τελευταῖο μῆνα.

Παράλληλα διάθεσε ἕνα κονδύλι 10.000 δραχμὲς γιὰ πρωτοχρονιάτικα βοηθήματα στὶς ἄπορες οἰκογένειες.

Τὴν πρωτοχρονιὰ ὁ Δήμαρχος θ' ἀνεβεῖ στὸ Νοσοκομεῖο γιὰ νὰ μοιράσει ὁ ἴδιος ὄφρα καὶ τσιγάρα στοὺς ἀρρώστους.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ Ε.Α.

Τὰ τέσσερα μερόνυχτα τοῦ συναγερμοῦ ἡ Ε.Α. ὀργάνωσε στὸν Παιδικὸ Σταθμό, στὸ Γεωπονικὸ Κέντρο, στὰ Παιδικὰ Ἰατρεῖα καὶ στὸ Νοσοκομεῖο σταθμοῦ, πρωτων βοηθειῶν μὲ τραυματιοφορεῖς, καὶ ἀσελφὲς, κατω, καὶ μὲ τὸ ἀναλογο ὑγειονομικὸ ὑλικό. Οἱ ὑπόρριες ἔμειναν μέρα καὶ νύχτα σὰν ποστα τους καὶ πολλοὶ γιατροὶ προσφέρθηκαν πρόθυμα νὰ ὑπηρετήσουν μαζὶ μὲ τοὺς, γιατροὺς τῆς Ε. Α.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΗΣ Ε. Α.

Κυριακὴ 31 12-44.

Στὴν αἴθουσα τῆς «Μαζούρκας» ὀργανώνεται τὴν ἐρχομενη Κυριακὴ Χριστουγεννιάτικο δεντρο γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐνισχυση τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης. Δῶρα πλούσια. Διακόσμος, καλλιτεχνικός. Ὥρα 5 μ. μ. Χορὸς οἰκογενειακός.

Σημείωση — Ἀν τὴν Ἐθνικὴ Ἀλληλεγγύη γίνεται ἀδυναμία νὰ προσμένεται τὸ κέντρο Μαζούρκα, γιατὶ ἡ ΕΑ παίρνει ἀποφασὶ ἀφο τὴν κατανάλωση γιὰ τὴν ἐνισχυση του ταμειου τη.

ΔΗΜΑΡΧΙΑ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ἐκτίθεται σὲ πλειοδοσία ἡ μοίρασια ἡ ἐνοικίαση τῶν Δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων ἀπὸ 1η τοῦ Γενναρη 1945 μέχρι 31 του Μαρτη 1946.

Ἡ ὁριστικοποίηση θὰ γίνει στὸ Δημαρχεῖο στὶς 31 τοῦ Δεκεμβρη 1944, μέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 11—12 π. μ

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ λαμβάνουν γνωση τῶν ὅρων τῆς ἀνάκρυξης ἀπ' τὸ λογιστήριο τοῦ Δήμου.

Μυτιλήνη 29)12)44

Ὁ Δήμαρχος Μυτιλήνης
Α. ΔΑΡΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
Σὲ λίγες μέρες
ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΕΛΕΤΗ
τῆς
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
τοῦ Γ. ΖΕΥΓΟΥ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ, 28 Ἀνακοινώνεται ἀπ' τὴν Ἀθήνα ὅτι οἱ κ. κ. Τσῶρτσιλ καὶ Ἤντεν ἀναχώρησαν γιὰ τὸ Λονδίνο.

Ὁ Βρεττανὸς πρεσβευτὴς Λίπερ ἀνακοινώνει: Ὁ κ. Δαμασκηνὸς σὰν Πρόεδρος τῆς Διάσκεψης ἐπισκέφτηκε τοὺς κ. κ. Τσῶρτσιλ καὶ Ἤντεν στὴν Ἀγγλικὴ Πρεσβεία χθὲς βράδυ καὶ τοὺς ἀνακοίνωσε τὴν ὁμόφωνη γνώμη τῶν συνέδρων γιὰ τὴ σύσταση τῆς Ἀντιβασιλείας. Οἱ κ. κ. Τσῶρτσιλ καὶ Ἤντεν ἀνάλαβαν νὰ πείσουν τὸ βασιλέα νὰ δεχτεῖ τὴ σύσταση τῆς Ἀντιβασιλείας.

Ὁ κ. Δαμασκηνὸς ζήτησε ἀπὸ τοὺς συνέδρους νὰ δώσουν ἐγγράφως τὶς ἀπόψεις τους πάνω στοὺς ὅρους τοῦ ΕΛΑΣ.

Ἡ πλειοψηφία τοῦ συνεδρίου κηρύχτηκε γιὰ τὴν ἄμεση σύσταση τῆς Ἀντιβασιλείας.

ΛΟΝΔΙΝΟ 29.— Ὁ Τσῶρτσιλ κατὰ τὴν τριήμερη διαμονή του στὴν Ἑλλάδα ἔμενε σὲ βρεττανικὸ τοῦ ἐμικὸ ὅπου καὶ συσκέφτηκαν μαζή του ὁ Ἤντεν, ὁ Ἀλεξάντερ, ὁ Σκόμπι καὶ ὁ Δαμασκηνός. Τὸ πολεμικὸ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση ἐκτὸς βολῆς ἀπὸ πυροβολεία τοῦ ΕΛΑΣ.

ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ 29 (Ρώϋτερ).— Τηλεγραφεῖται ἀπ' τὴν Ἀθήνα ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ΕΛΑΣ Παρτσαλίδης δήλωσε πὼς φτάσαμε στὸ ὅριο τῆς τελευταίας ὑποχώρησης. Γιὰ νὰ καταθέσει τὰ ὅπλα ὁ ΕΛΑΣ πρέπει πρῶτα νὰ ἀφοπλιστοῦν οἱ φασιστικὲς ἀντιδραστικὲς δυνάμεις καὶ 2) πὼς τὰ ὅπλα πρέπει νὰ παραδοθοῦν σὲ Ἑλληνικὴ κυβέρνηση. Ἡ ἀπαίτηση αὐτὴ τοῦ ΕΛΑΣ γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ ὅλων τῶν ἄλλων δυνάμεων ἀποτελεῖ στοιχειώδη ἐγγύηση ἐνάντια στὴν ἐκδικητικὴ μανία τῶν πεμπτοφαλαγγιτῶν ποὺ σηκώσαν κεφάλι στὶς περιοχὲς ποὺ κρατοῦν τὰ στρατεύματα τοῦ Σκόμπι. Ὁ Παρτσαλίδης τόνισε πὼς οἱ δυνάμεις τοῦ ΕΛΑΣ ποὺ εἶναι σκορπισμένες σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα θὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα ὥς τὸ τέλος γιὰ τὴ λευτεριὰ, τὴ δημοκρατία καὶ ἀνεξαρτησία τῆς χώρας. Καὶ τελείωσε: πιστεύουμε πὼς κάναμε τὸ χρέος μας, ἀπέναντι στοὺς συμμάχους μας λαοὺς καὶ στοὺς βρεττανούς.

Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ 29. (Ρώϋτερ.) Ὁ Μάντσεστερ Γκουάρντιαν χαρακτηρίζει τοὺς ὅρους τοῦ ΕΛΑΣ στὸ Συνέδριο τῆς Ἀθήνας γιὰ μετριοπαθεῖς καὶ προσθέτει πὼ, οἱ ὅροι αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν τὴ βάση γιὰ συμφωνία. Πρέπει ὅμως νὰ ἐκπληρωθοῦν καὶ οἱ ὅροι γιὰ ἐλεύθερες ἐκλογές, γιατὶ τέτοιες ὑποσχέσεις ὁδήκαν καὶ ἄλλοτε ἀλλὰ δὲν κρατήθηκαν.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΠΥΡΝΕΣ - ΣΤΕΤΙΝΙΟΥΣ - ΜΟΛΟΤΟΦ
ΘΑ ΣΥΖΗΤΗΘΕΙ ΠΙΘΑΝΩΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

ΑΘΗΝΑ 29 ὥρα 12 30— Ἀναμένεται συνάντηση μεταξὺ τῶν ὑπουργῶν τῶν ἐξωτερικῶν Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς. Εἶναι πιθανὸ νὰ συναντηθεῖ μαζή τους καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς ΕΣΣΔ Μολότωφ. Ὁ κ. Ἤντεν θὰ ἐνημερώσει τοὺς συναδέλφους του γιὰ τὴν κατάσταση στὴν Ἑλλάδα.

ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

ΠΑΡΙΣΙ. 28.— Στὴ συμβουλευτικὴ Συνέλευση τῆς Γαλλίας, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Τιζὲ δήλωσε πὼς, τὸν τελευταῖο καιρό, μὲ τὶς στρατιωτικὲς ἐπιτυχίες τῶν Γερμανῶν, ξεκάρχισε ἡ δη φάλαγγα τὴν προδοτικὴ δράση της. Μὰ ἔχουν ληφτεῖ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα. Μιλώντας γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐκλογῶν ἐπανάλαβε τὴ φράση τοῦ Ντεγκόλ, ὅτι «πρέπει πολὺ σύντομα νὰ δοθεῖ ὁ λόγος στὸ λαό». Ὑπολογίζεται ὅτι οἱ δημοτικὲς ἐκλογὲ, θὰ γινοῦν περὶ τὰ μέσα τοῦ Μαρτη.

Τέλος μέσα σὲ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ ἀνακοινώθηκε ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀπελευθέρωσης δὲν πρόκειται νὰ καταργηθεῖ, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες της στὸ Ἔθνος.

Η ΓΑΛΛΙΑ ΜΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΠΡΑΖΙΒΙΛ 28.— Ὁ πρεσβευτὴς τῆ Γαλλίας στὴν Οὐάσιγκτων Μπονὲ ἐπισκέφτηκε τὸν ὑπουργὸ τῶν ἐξωτερικῶν Στετινιους. Μετὰ τὴ συνεργασία ἀνακοινώθηκε ὅτι ἀπὸ τὴν 1 τοῦ Γενάρη ἡ Γαλλία θὰ ἀποτελέσει μέλος τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

ΟΙ ΓΑΛΛΟΒΡΕΤΤΑΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ, 29. (Ρώϋτερ). Οἱ γαλλοβρεττανικὲς διαπραγματεύσεις γιὰ τὴ σύναψη συμφώνου, βρίσκονται σὲ καλὸ δρόμο ἡ σύναψη τοῦ συμφώνου θὰ ἔχει μεγάλη ἐπιρροὴ στὶς μελλοντικὲς ἐξελίξεις. Θὰ συντελέσουν στὴν εὕρεση λύσεων γιὰ πλατειὰ προβλήματα σχετικὰ μὲ τὶς γαλλοβρεττανικὲς σχέσεις.

Ἡ γαλλικὴ ἐφημερίδα «Ἐλεύθερη Γαλλία» ποὺ κάμνει τὸ παραπάνω σχόλιο ἀναφέρει γιὰ παράδειγμα τὸ Συριακὸ πρόβλημα καὶ προσθέτει πὼ, ἂν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ συνομιλίες θὰ καταλήξουν σὲ ὁριστικὴ συμφωνία.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΑΘΗΝΑ 29, ὥρ